

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Telefon szám 34.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilvltér potliatara 50 fillér.

Feloldó szerkesztő: ZRINYI KÁROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és leptulajdonos: STRAUSZ SÁNDOR.
---	---	--

Karácsony.

Sejtelmesen, misztikusban borúl reánk azt est. Fenn kigyulnak a fényes csillagok s millió s millió gyertyalény meleg sugárzása mellett ünnepeljük az emberiség megváltójának születési évfordulóját. A szent Ia ott sugárzik minden keresztény család lakásában s ha kevesebb, avagy több lobogó láng ékesíti annak ragyogását, teszi fényesebbé, melegebbé annak ünneplését, mégis valamennyi egyformán, valamennyi egyöntetűen azt a nagy tiszteletet, azt a rajongó szeretetet akarja personifikálni, amely a keresztény egyház megteremtőjének világra jöttéhez fűződik, annak előjveteléhez kapcsolódik.

S megkondulnak a harangok az örömteli téli éjszakában s az emberek milliói özönlének a fényesen kivilágított ünneplés templomokba, hogy misével áldozzanak a nagy Mirdenhatónak azért a kegyéért, hogy ime, az emberek földi szenvedéseinek Megváltóját e világra engedte. Hogy ama sanyaruságok, ama kínlódások, melyek a legtöbb embernek osztlányrészeül jutottak, könnyebben elviselhetők legyenek abban a remény-ségben, hogy a földi szenvedések túlvilági örömmel váltatnak meg.

Majd kétezer év előtt a napkeleti éjszakába csak egyetlen fényes csillag sugára világitott be. Az a fény vezérelte a három keleti királyokat, ahhoz a jászolhoz, ahol az emberiség megváltójának megszületnie kellett. Nem biborban, nem fényben s nem pompában, hanem a tehénistálló fojtott levegőjű

melegében, a kerdőz, de senkit sem bántó szelid állatok társaságában.

S a szent királyok elindultak s magukkal vitték a sok keleti kincseket, mesebeli selyemszönyveket, aranyat, kincset s mindazt a földi jót, mivel az égiek őket megáldották. S vitték lömjént s vitték mirrhát, hogy azzal áldozzanak az ég szülöttjének, hogy azzal róják le a hódolatukat az előtt, ki tudásával, emberszeretettel megváltja majdan az emberiséget földi szenvedéseitől, megajándékozva őket egy túlvilági gyönyörteli élet reményével.

S a szent királyok elindultak amaz emlékezetes éjszakán s mentek, mendégéltek, miként a gyönyörű legenda azt elmeséli. Vezérük az égi csillag volt, utbaigazítójuk a jóságos pásztorok, kik különben is menedéket szolgáltattak az emberiség későbbi Megváltójának s módot nyújtottak, hogy lával a rossz emberektől, a jóság, a szelidség, a türelem magasztos érzelmei kapcsolódjanak születési ténységhez.

S hiába feküdt ott az egyszerű jászolban, a tehének, a számarak s egyéb jámbor kerdőzök között, az égi fény mégis rávezette a keleti királyokat, hogy megtalálják azt, akit kerestek s akinek előjvetelét az angyal előre megjósolta nekik.

Az eszme született meg ez emlékezetes éjszakán. Az eszme, melyet hiába rejtünk jászol alá, szegényes tehénistálóa. A fény, mely belőle kisugárzik, hozzá vezérel mindazokat, kik az eszmét kutatva keresik s

akik tudják, hogy annak előjvetele, annak megszületése egészen bizonyos.

Ezelőtt majd kétezer esztendővel megszületett az Eszme. Azon a szent, azon a sejtelmesen éjszakán. Megszületett, hirdelve a tant:

»Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!«

Ezelőtt majd kétezer évvel. S vajjon az eszme, melynek ily gyönyörű tanításai vannak, ily hosszú idők elteltével beléjutott-e a köztudatba?! Úgy szereljük felebarátainkat, mint önmagunkat?! Vagy az önszeretet nem ulti épen napjainkban legnagyobb orgiát?!

A szent éjszaka misztikus szépsége nem tñri, hogy ezekkel a profán kérdésekkel tolakodjunk előtérbe. Nem tñri, hogy arról beszéljünk, ami nincsen s kívánjuk a lehetlent. De annyi bizonyos, hogy az Eszme új megszületésére nagy, igen nagy szükségesség van az emberiségnek; mert a harangok elhangzásával, az ünneplés ruhák levételével, az ünnepi hangulat, a keresztényi érzelem is kivetkőzik belőlünk, hogy helyet adjon a mindennapi, minden szeretlet nélküldöz gyölködő, pogány érzelmeleknek, melyek egy új Megváltó születését várják s kívánják.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 17-én d. u. gyűlést tartott a város képviselőtestülete. A gyűlésen Petrics Ignác városbíró elnökölt. A gyűlés elején elnök bemutatta Karapanca Miklós ulánus

Háládatlanság.

Ira: Balázs József.

(Utánnyomás tilos.)

Bizony édes uram háládatlan nép ez a német, kezdő elbeszélését Vida mező, kit kunyhójában felkerestem.

1806. év május 20-a reggelén Veranából kimasiroztunk az ellenséggel szemben. 2 órai menetelés után előőrseink az ellenséget jelezték. Az ellenség körülbelül 6000 lépésnyi távolságban zárt sorokban közeledett.

Ar ezred 6 százada zárt rajvonaiban haladt előre. Az én századom az ágyuk védelmére lett kirendelve. A tüzérség egy alacsony dombon foglalt állást, mi pedig balról a domb alatt állapodtunk meg.

A dombtól balra vagy 300 lépésnyire kis tó terült el egészséges tiszta vízzel. Mután szomszások voltunk s az ellenség még távol volt, megengedte a kapitány, hogy kiki palackját megtöltheti.

En az utolsó voltam s miután megtöltöttem palackomat, hasra feküdtem s ittam vizet. Egyszerre hatalmas ágyugolyó süvít el felettem s mintegy 50 lépésnyire a hátam mögött a mocsaras talajba furódott.

Megszéppenve hason csúsztam a golyóig s közelébe érve láttam, hogy egy hatalmas kartács. Óvatosan felemeltem a golyót s úgy sárosan tenyerembe fogva századomhoz siettem s rögtön jelenttem századosomnak, mialatt óvatosan földre tettem a golyót.
Ez volt az első. úgynevezett aviziós golyó, a

csata megkezdése előtt a legfontosabbik, mert ezelt felfedte magát az ellenség.

A kapitány megszemlélte a golyót, majd vállamat megveregette és azt mondta: Braver Mann bist Vida, ich werde es nie vergessen (derék ember vagy Vida, sohasem felejtgem el.)

Azután megírva jelentését s gyorsan a rossz irányban vonuló ezred után küldte.

Most a legényekhez fordult, megmagyarázta, hogy bátorságom által megmentettem az ezredet, amennyiben, ha 10 percig a megkezdett irányban halad, az ellenség ágyui oldalról támadva tönkre teszik. Mi bekövetkezett volna, ha én a golyót ott hagytom s csak jelentést teszek s így a kapitánynak magának kellett volna oda láradni.

A golyó a legveszedelmesebb kartács volt s csak kis vigyázatlanság s légebe röpültem volna.

Az nap fényes és szép győzelmet arattunk az olaszok felett; én másik héten vitézségi keresztet kaptam.

A csúfos olaszországi hadjárat után ezredünk Görzben állomásozott. Abban az időben szervezték a landver csendőrséget. Minden ezredből kiválasztottak 10—12 embert.

Kapitányom a kiválasztás napján megkérdezett, nem mennék-e csendőrnék?

Igent mondtam, mert örültem, hogy szegény ember létemre állandó kenyerem lesz.

Felvettek és a derék kapitány jóvoltából Zalaegerszre rendeltek a landveriskolába s hat hónap múlva szűlvárosomba kerültem, Zala-szentgrótra.
Ezt mind derék kapitányomnak köszönhettem,

ki ily módon jutalmazta meg kötelességtudásomat, sőt még szárnyparancsnokomnál is beajánlott.

Nem volt uram nálamnál boldogabb ember kerek ez országban. A tiz éves katonaság alatt születim meghaltak s a kicsi családi vagyon adó fejében eluzott. Bátyám napszámos volt s nála lakott hajadon nővérem is.

Nővéremet kérésre az őrsparancsnok szakácsnének felfogadta s ezentől mindketten támogattuk bátyánkat, kit sok gyermekkel áldott meg az úr Isten.

Néhány év múlva változott a világ, cseh és német legények lepték el az országot s nálunk csendőrnéknél, mi magyar fiúk kezdtük érezni a nyomást.

Nemsokára új őrsparancsnokot kaptunk, egy goromba veresorru cseh.

Minden második szava az volt, szvina uhészka (disznó magyar.) Nővéremmel úgy bánt, mint egy utolsó cseléd.

Akkor már csak magtam voltam magyar az őrsön.

Alig birtam magam visszatartani, hogy felindulásomban meg ne dorgáljam a cseh piazist. De kényeremet, jobban mondva nővérem kényerét feltettem és türtem . . .

Egy nyári nap mindenki távol volt szolgálatban, csak magam maradtam az őrsánján. Mint rendszeren, most is felkerestem hugomat, kit sirva találtam a konyhában. Kérdésekre, hogy miért sir, azt felelte, igen goromba az őrsparancsnok és tegnapi éjjel megtámadta s alávaló módon akarta megérteni.

A vér elfutott ennyi gyalázat hallatára. Megnyugtattam hugomat s azzal elmentem. Bezárkóz-

alezredes levelét, melyben a város közönségétől elbucszik. A közgyűlés élénk óvatosságot részesítette a búcsúzó alezredesét, ki nek jegyzőkönyvi kivonatban köszönetet mond az előzékenységet, amit részéről mindenkor tapasztalt. — A helypénzesedés jogát a következők harom évre Benedikt Bélának adta ki a város. — A számvizsgáló bizottság tagjai lettek: Strahia Károly, Heinrich Miksa, Gráner Miksa, Mózes Bernát, Premec Miklós, Fejér Jenő. A havi pénztár időszakonként való vizsgálatát Benedikt Ede, Fejér Jenő és Kovács Lipót dr. képviselőkre bízta. — A Ternava paták szabályozását illetőleg újabb felterjesztést intéz a kormányhoz, melynek pártoló továbbítása végett a vármegyét megkeresi. — A város szegényeinek havi segélyét 6 K-ról 9-re emeli a közgyűlés s egyben kéri a háztulajdonosokat s lakókat, hogy minden kéregetől elutasítsanak, mert azok nem helybeli szegények. — Simon József kérésére megengedi, hogy az alatt, míg mostani helyisége felépül, a piacot felállított ideiglenes díszes fahódeban árusíthasson. — A legnagyobb vita az asztaltársa körül volt, melyben Fejér Jenő mint előadó s Pálya Mihály, László Béla dr., Wollák Rezső, dr. Schwarz Albert, Morandini Bálint stb. vettek részt. A járdákat 18 szoval 8 ellenében elfogadták. A határozat 15 napig közszemlére van kitéve s azután a vármegyéhez terjesztik fel jóváhagyás végett.

K Ü L Ö N F É L É K.

Mennyből az angyal . . .

Hát itt van. Eljött. Ránk hajnalodott végre az irgalmaságnak eme várva-várt ünnepe. Itt vagy újból szépséges Karácsony! . . .

Eljött.

És elműlik megint. Elműlik és újra jön. — Hiszen olyan régen így van már ez. Sok száz esztendőknél át annyiszor jött és ment. És megünnepelték ugyanazzal a megtisztuló érzésekkel, Krisztus ünnep után való fellobbanó vágyakozással. Szeretettel.

Igy volt ez mindig milliók futó életén át. S oh be az új mégis Mindnyájunknak minden. A szimbóluma. Az áhitata. Irgalmassága, öröme, melegsége, szépsége, költészete . . .

tam szobámba s levelet irtam volt kapitánynak, melyben elmondtam sorsomat s hogy ma leszámolok az őrsparancsnokkal. Velem ne törődjék, csak ha teheti, nővéremről gondoskodjon.

Midőn este hazajött szolgálatból a legénység, én az őrmester felkerestem szobájában.

Az őrmester elhalványodott, midőn minden bejelentés nélkül beléptem. Sejtette, miért jöttem. Szemére vettem bánámódját s megkértem illedelmesen, ne bántsa hugomat.

Az őrsvezető ahelyett, hogy lecsillapult volna, gorombán rém támadt s kutya magyarnak piszkolva, a szóból kiparancsolt.

Nem tudtam magamon többé uralkodni, odaugrottam az őrmesterhez, torkon ragadtam s fojtogatni kezdtem. A nagy zajra berohant a többi legény, lefogtak, láncra vertek s becsuktak.

A vizsgálati fogságom alatt volt kapitánynak meghalt, amit egyik társam kárörvendő arccal tudomásomra adott.

El voltam veszve. Jóakaróm meghalt, elbántam velem, mint egy pongyolát.

A vizsgálatot gyorsan befejezték. A tárgyaláson nem is engedtek beszélni. Kidobtak uram, egyszerűen kidobtak. Elvették érdemkeresztemet, ruháimat s én 8 évi becstelés munka után koldus voltam. Hiába emlegettem hőstetteimet, senki sem hallgatott meg.

Ha éjjelenként bejárom a határt, nem egyszer eszembe jön a cég cseh. Hej uram, ha ez nem lett volna, ma nem kelene vén csontjaimmal éjjelenként a határt járnom. De a becstelés uram, az még a szegény emberről is az első . . .

Oh szép, mindenek felett szép vagy betlehemi áldott bölcsőnek, megszentelt ünnepe!

Gyönyörűségek a Te örömeid. Egókönnyek letörölje ragyogó ihleted. Szeretünk Téged mi szegény emberek.

Emberek. Embertömegek, kik e sáros földön, vizes ködhalálomban síklatnak össze-vissza. És hidegben, vízben, szélben, ködben. Csillogó szemmel vagy vágó sovárgással: mindeniket a közelgő örömek — vagy álmódott örömek heve hajt, melegít.

Már hetek óta ennek jegyében zakatol a világ. E körül halmozódik minden terv, gondolat.

Ezért imádkozik a gyermek hajlós vonalú piros szájával. Ezért fekszik le. Ebben kél. Emiatt nyomja le szoruló kis torkán a levelet.

Ha eszébe juttatják, még a kalimpálást is képes pillanatra félbehagyni, hogy kárpótálást szék s gyermekláb között megegyezéssel újabb komplikált szövetségre lépjen.

»Véletlen« kávéfeldolgozó alkalmából nincs érdekelve sem személye, sem tiszta ruhája. Új földrajzi alakulatok csak az asztal s padló motatnak. Könnytelen sikongásait lassú szepeggéssé fajtja. Áldozatokra kész. Megalkuszik. Türi a friss sütemény-garmadák szomszéd-szobába vándorlását. Elzárását. S a képletet e színes világban megelégszik annyi tudással, hogy elnyit szemmel oda tapad a keskeny, hideg kulcslyukhoz égőpirosan, dobogós-zível.

De Jézuska is leleményes ám! Számít az avatlatlan pillantásokra.

Ilyenkor bizonylót aztán be, mily mélyek a szekrénypolcok. Fiókok. Ott alusznak fenéségek nyugalomban, tőkéltes türelmelem a fényes ruhájú és jövőjű babakisasszonyok, urak. Megdöbbenően vegyes társaságban ugyan, de szívükben azzal a fényes álommal: hogy ok egyszer, régen, valamikor a világ legszebb napján: tőmjén s mirha voltak egy kis gyerek lábánál, kinek feje felett csodálatosan fénylő koszorú sugárzott . . .

Büszke-boldogan pillantják hát meg egy sürkületi órában a fejük felett kiguló lángoskákat. Örömtől elfehértült gyermekarcokat. Embereket, kiknek szívében az ihlet szent érzése reszket. Kik e pillanatban jók, tiszták, igazak. Magasbánező szemük az Istenemberen pihen s felszáll halak a dal:

Mennyből az angyal lejött hozzátok . . .

Sz. D.-né.

— **Tanfolyelölő látogatások.** Körösi Sándor és Rutsek Imre kir. segéd-tanfolyelölők a mult hetekben meglátogatták a muracsányi és drávaegyházi áll iskolákat s egyben megtekintették a drávaegyházi és muracsányi községi kisedodókat is.

— **Uj kir. közjegyző.** Az igazságügyi miniszter csáktornyai kir. közjegyzővé dr. Isoó Viktor zalaegerszegi kir. közjegyzőhellyettes nevezte ki. Dr. Isoó Viktor nem ismeretlen Csáktornyán. Egyizben Csáktornyán is helyettes volt.

— **Tanítónő- és óvónő választás.** A kotri közs. elemi népiskolánál úresedésben volt tanítónői állásra Kucséra Adél okl. tanítónő, a közs. óvónői állásra pedig Josch Margit okl. óvónő választott meg.

— **Kinevezés.** A vallás- és oktatásügyi m. kir. miniszter Hajabács Iván lippai és Csupay Lajos kismartoni polg. iskolai tanárokat a IX. fiz. osztályba rendes tanárokká kinevezte.

— **Kitüntetett tanító.** A vallás- és oktatásügyi m. kir. miniszter Benkovics János murabelyi tanítónak a népnevelés terén szerzett kiváló érdemei elismerésül 200 K személyi pótlékol engedélyezett. Benkovics János nemcsak mint lelkiismeretes, ügyes tanító ismeretes a Murántúl, hanem kiváló gazdasági tevékenysége révén is. Mint kitünő méhész is nagy népszerűségnek örvend.

— **Tanítói kinevezés.** A Julián-Egyesület elnöksége Kontler Gyula szlatina h. tanítót a krestelováci Julián-iskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **Tisztviselő-telep.** A tisztviselő-telep megvalósulása felé közeledik. A mult hét folyamán már 10 tisztviselő jelentkezett, kik a telepen házat fognak építeni.

— **Pótképesítés.** A helybeli áll. tanítóképző-intézetben Ruzsicska Kálmán dr., kir. tanfelügyelő elnöklele alatt f. hó 22-én d. e. pótképesítő-vizsgálat volt. Ez alkalommal 4 javító jelentkezett, kik közül hárman tanítói oklevelet nyertek.

— **Közösnetnyilvánítás.** Antonovics Antal helybeli polgár a város szegényei közt leendő kiosztás céljából 50 K-t bocsátott a városi előljáróság rendelkezésére, amiért köszönetet mond Petrics Ignác városbíró.

— **Vármegyei választások.** A legutóbb megtartott vármegyei törvényhatósági bizottsági gyűlésen megejtett választások során az újonnan összeállított központi és állandó választmány tagjai vidékünkéről lettek: Spos Károly, dr. Tamás János, Filipics Lajos — dr. Zalán Gyula, dr. Hajós Ferenc, dr. Wolf Béla és Mesterich Aladár bizottsági tagok.

— **Iskolaügy.** A mult hó folyamán a muracsányi állami iskolai építkezés befejezést nyert. A kotri iskola állami kezelés alá került, minek következtében a miniszter két tanterem építését s a tanítótestületnek 2 tanteremmel való azonnali kiegészítését elrendelte. A drávaszentmihályi áll. iskola tanítója lakásának építése tárgyában a tárgyalások folynak. A felsőpáljai iskola államosítása s az alsómhályfalvai iskolázás ügyében a tárgyalások megindultak.

— **Verseny tárgyalás.** Az áll. tanítóképző-intézetben f. hó 21-én volt a verseny tárgyalás dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő elnöklele alatt. Ez alkalommal, mint legelőnyösebb ajánlattevők, a hus, zsír, és tej szállítást Antonovics Antal, a sütemény szállítást Rosenberg Lajos, a fűszer szállítást Strahia testvérek nyerték el.

— **Karácsonyi ünnepély.** Megható ünnepély játszottott le a helybeli óvodában f. hó 22-én a kisedek részére felállított karácsonyfa meggyújtása alkalmából. A kisedővő nagy terme fél 3 órára, amikor az ünnepély kezdetét vette, a szorongásig telt meg gyermekekkel s hozzátartozókkal. Az ünnepélyt az egyesület elnöke, Zrínyi Károly igazgató, nyitotta meg, a szeretetlőt tartott beszéddel. Utána Martinsevics Julcsa óvónő mesélt Jézuska születéséről, majd Hüll Cili óvónő tovább foglalkoztatta a kisedeket s szavaltatott s énekeltetett a kis Jézuskáról s a karácsonjáról. Majd az ajándékok kiosztása következett, mely a kisedek örvendezése között a pazarul feldiszlített és kivilágitott karácsonfa körül történt Minden kis gyermek süteményt, cukorkákat és almát kapott, a kis lányok ezenkívül 1—1 babát s a fiúk 1—1 órá. A lélekelmő ünnepély az óvónők érdeme, kik ezzel újabb kapcsot teremtettek a szülők s a kisedővői intézmény között.

— **Csáktornya karácsonyi ajándéka.** Lapunk legutóbbi számában rövidesen megemlékeztünk a nagy eseményről, mely Csáktornya újabb kulturális haladásának egyik legfontosabb mozzanatát képezi. Értjük az utcák aszfaltozását, melyet a város képviselőtestülete nagy szótöbbséggel elhatározott. Emeljünk kalapot úgy a város előljárósága, mint a képviselőtestület tagjai előtt, hogy az ügy érdekében magukat exponálták. És akkor, amikor ezt tesszük, nem vonunk párhuzamot pártolók és ellenzők között, hiszen az utóbbiak nem maradiságból ellenézték a nagyhorderejű reformot. Megjegyez-

zük azonban mégis, hogy kifogásaik ezúttal nem állják meg helyüket. Egyrészt azért nem, mert nagyon túlhaltak; másrészt, mert ez argumentumok mind elesnek, amikor közérdekről van szó. Pedig ilyen közérdek a város kiközvetítése is. Oly fontos közérdek, mellyel szemben minden kicsinyeskedés, aggodalom eltöri. Amint hogy el is törpült a hatalmasan kialakult közvélemény előtt, mely a város rendezését a város egyik kiváló szükségletének tekinti. Lehet, hogy lesznek, akiknek ez újítás, többek között költséges volta miatt, nem tetszik; de reméljük, hogy idővel ők is be fogják látni: ha már Csáktornyt egyéno tekintetben városossá fejlesztettük, a járdák aszfaltozása elől sem térhetünk ki. Az aszfaltjárdák a város külsőjét meg fogják változtatni, Csáktornya városias jellegét, a város értékét emelni fogják. Miért is ismételve köszönetet mondunk a képviselőtestületnek a szép karácsonyi ajándékért, melyben a város polgárságát határozatával részesítette.

— **Tánciskola.** Adorjáné Mayersberg Frida úrnő január 9-én kezdi meg a tánc-tanítást. Beiratkozásokat elfogad Strausz Sándor könyvkereskedése vagy január hó 5-től kezdve ő személyesen a Zrínyi-szálló-beli lakásán.

— **Gazdasági tanfolyamok.** A Zalavár-megyei Gazdasági Egyesület Muraköz területén Alsódomboruban is rendez tanfolyamot, melyen 22-en vesznek részt. Itt kosárfonásra és gyékénymunkákra tanítják őket. A tanfolyam, melynek vezetője Besztercey Gábor gazd. tanár, jan. 15-én ér véget. A Gazd. Egyesület a muraközi tanfolyamokon kívül a Murán túl Garaboncon, Nagyrecsén, Csapin, Nován, Túrján és Zalaapátiban is nyitott tanfolyamokat.

— **Köszönetnyilvánítás.** Pollák Gyula ur 6 pár cipőt és 4 sapkát volt szives a a helybeli szegények között való kiosztás céljából ajándékozni, melyért ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja az előjáróság.

— **Nagykánizsa — törvényhatósági város?** A nagykánizsai mozgalma, úgy lát-szik, megvalósul. A képviselőház közigazgatási bizottsága kivanatosnak találta, hogy Nagykánizsa törvényhatósági városossá fejlesz-tessék s javaslatára a képviselőház is ki-adta a kérényent s bizottsági javaslatot a helygymnáziumnak, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslatot készítse el.

— **Újabb gyűjtés a Csány-szoborra.** A Csány szoborbizottság hiába fáradhatatlan, mégse került még ez ideig össze az a pénz, amibe a Zalaegerszen felállítandó Csány-szobor kerül. Hogy tehát gyarapodjék a rendelkezésre álló összeg, a bizottság újabb felhívást intéz ezúttal a vármegye tehetősebb egyénivel: az elsőbrendű föld-birtokosokhoz, továbbá a főpapokhoz s gyűjtés céljából a főtisztviselők, gazdagabb iparosokhoz és gyárosokhoz, majd a Nagyvárad—Kolozsvári vasútvonal állomá-sainak főnökeihez azon a címen, hogy ezt a vasutat annak idején Csány tervezte. Miután a nagy vértanuk iránti kegyelet s a hálás utókor fogalmi közt szoros kapoc-s van, kiállítás van rá, hogy a Csány iránt tar-tozó kegyelet tekintetében se lesznek az aposztrofált faktorok szükmarkuak s fel fog-ják keresni adományaikkal a Csány-szobor-bizottságot (Zalaegerszeg), mely azokat a Magyar Pajzsban nyugtáznai fogja.

— **Faluai szarka.** Kerna Gyergely belicai lakos bizony alaposan részgól az a címre. Mert nem érdemleges dolgokat tulajdonít el, melyekkel magán gyökeresen segítene, de

minduntalan gyarapítja rovásainak számát, melyekkel a csendőrség az ő viselt dolgait evidenciában tartja. Így most is három iz-ben került bele a csendőrség fekete köny-vebe. És pedig a ponyva, a szekérkerék s egy élő kacsza következtében, melyeket sűrű egymásutánban Safarics Bertalan, Hergár Antalné és Herman Márton belicai lakosok kárára a maga birtokába vett. A csendőrség Kerna Gyergely tetteiről a kir. járásbíró-ságnak számolt be, ahol a lopási mániában szenvedő Kernyt majd felelősségre vonják.

— **Ingyenes tanfolyam.** A somogy-szent-imrei m. kir. földmivessiskolánál 8 hetes megazdasági és háziipari tanfolyamán a kiszgádzk fiait a mezőgazdálkodás legfonto-sabb ismereteire és a gazdálkodásnál szük-séges eszközök készítésére (bognár-munka, kefe, seprűkötés, kosárfonás stb.) tanítják meg. A tanfolyam teljesen ingyenes, a részt-vevők díjlatlanul kapnak lakást, ételmezést, mosást, sőt a készített tárgyak sikerült példá-nyait is haza vihetik. A tanfolyam 1911. évi jannár hó 4-én kezdődik. Felvételnak a kiszgádzk 16. évet betöltött fiait, akik leve-lyükben korukat és erkölcsi magaviseletüket bélyegmentes bizonylattal igazolni tartoznak.

— **Hirdetmény.** Közhírre tétetik, hogy a 10 évenként ismétlődő népszámlálás, az egész országban s így Csáktornyan is január hó 1-től kezdődőleg 10 napon át fog tartani. Felhívotnak az összes háztulajdonosok és lakók, hogy január 1-ére a családjuk és hoz-zátartozók nevét és születési idejét egy papírlapra pontosan felírva a népszámlá-lásra készítsék elő, hogy a népszámlálás fontos munkája fenakadás nélkül idejében elvégez-hető legyen. A népszámlálás ideje alatt a háztulajdonosok és családok lehetőleg otthon tartózkodjanak, hogy a számlálólapok kérdé-seire a pontos válaszokat megadhassák. A számlálóbiztosok hatósági személyek s az Előjáróság a község részéről is leendő tá-mogatásukban látja biztosítva a népszámlálás hazafias és országos érdekü munkájának sikerét. Az Előjáróság. Csáktornya, 1910. dec. 24.

— **Fatolvaj.** Mihálics Antal zalaújvári lakos három izben is megdézsmálta a zala-újvári közs. erdőben az ott levágotat faallo-mányt s ezzel többeket megkárosított. Fel-jelentés folytán az eljutajdonított fát nála megtalálták. A bűnjelek lefoglaltattak, ő meg a kir. járásbíró-ság ítélőszéke elé került.

I R O D A L O M.

— **A •Vasárnapi Ujság•** karácsonyi szá-mával együtt kapják az előfizetők a karácsonyi al-bumot, mely fényes pompájú kiállításban, legje-lesebb írónk egész sorának szépirodalmi munkáival, művészi illusztrációk nagy gazdagságával és négy gyönyörű színes képmellettelt jelent meg. Ezt az albumot megkapják az újevkor belépő új előfizetők is. A rendes karácsonyi szám is a szokottnál gaz-dagabb tartalommal jelent meg. Címképül Luini elraga-ó Madonna-képét, a Szépművészeti Muzeum egyik díszet közli; ezenkívül képeiben bemutatja Názárethet, a különböző fényő fajtákat, a színház-udjóságait: az Elektrát és a Szent ligetet (Alexander Bernát színházi cikkével), fényképeket Pásztor Árpád világhírű újtjáról, a fiatal Pallavicini György ögróf és jegyese, Andrássy Boris grófnő arcképével stb. Külön említest érdemelnek a pom-pás divatképek és egy szép képes közlemény a női kalap múltjáról. Szépirodalmi olvasmányok: Endrődi Sándor és Szávay Gyula versei, Lengyel Menyhért novellája, Möricz Zsigmond és az olasz Neera regénye. Egyéb közlemények: a párisi tár-latlan kiállított Kossuth-szobor, Neogrady Antal bájos rajza, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A •Vasárnapi Ujság• előfizetési ára negyedévre 4 K, a •Világkrónika•-val együtt 4 K 80 fill. Meg-rendelhető a •Vasárnapi Ujság• kiadóhivatalában

(Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt meg-rendelhető a •Képes Néplap• a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévére 2 K 40 fill.

— **A magyar nyelv védelme.** A magyar beszéd színét, zamatját rontó idétlen szólalomok, nyelvicimok ellen izent hadat a Zalaegerszen megjelenő Magyar Pajzs sovén szer-kesztője, Borbély György, áll. gimnáziumi tanár és öccse, Sándor, a váci orsz. sikel-néma intézet igazgatója. A tudatlansággal és nemtörődömséggel szemben védelmére kel-nek ők a magyar nyelvnek azzal, hogy az úton-útfélen elburjánzott idegenszerű szóla-mokat és szerkezeteket, rendszer nélkül, felbukkanásuk sorrendjében tolluk hegyére tűzték, hogy így azokat, idétlen hírszáikkal együtt, az olvasóközönségnek elébe tárják. A könyv karácsonyra 8—9 ivnyi terjedé-lemben jelenik meg. Ára 1 korona. A mű-höz a bevezetést Berczik Árpád írta.

— **Nyilvános köszönet.** Hajas József kávéházában betöltött főpincéri állásomat üzletáadás miatt elhagytam. Az ott irántam tanusított jóakaratu pártfogásért ez úton mondok igen tisztelt vendégeimnek hálás köszönetet és egyúttal kérem azt új állá-somban — mint főpincér a Gerstmann kávé-házban és kereskedelmi kaszinóban — is részemre fenntartani. Teljes tisztelettel Weisz Jenő.

— **Köszönetnyilvánítás.** Azou alkalom-ból, hogy ez év végével Csáktornyáról, ahol 13 évet, mint vendégfős, Isten kegyelméből ellőlteni szerencés voltam, sok ismerős és általános jóakaratu község szives tá-mogatását és nagyrabcsüülését kiérdemelni ipar-kodtam, sőt tapasztaltam; most midőn sor-som messze vezet nagyrabcsüült körükből, nem mulaszthatom el, hogy tapasztalt párto-lásukért és szives támogatásukért búcsuzóló a városi és vidéki jóakaróim s látogatóim-nak hálás köszönetet ezúttal én mondjak. Kérem egyúttal, tarlsanak továbbra is azért jó emlékeztükben. Csáktornya, 1910. dec. hó 24-én. Öszinte tisztelőjük Horváth Géza vendégfős.

Szerkesztői üzenetek.

— **Sz. S. Magyarok.** Köszönjük a küldemény-t de sajnáljuk, hogy terjedelme miatt egyelőre nem közöl-hetjük. Itt tartjuk, de közlésére néve ígértest nem tehetünk, Nem győzzük ismételn ezúttal is azt a kérésünket, hogy tekintettel kényvelő lapunk szükre szabott méreteire, a köz-leményeket lehetőleg kurtára szabják. Elsősorban áll ez a versekre s azután a tárcákra.

— **Balázs József Koszthely.** Üdvözöljük munkatársaink sorában. A küldött közlem-nyeket szivesen beszo-rók. A tárcát mai számunkban már közölük is. A cikk jóvőre jön. Kérünk máskor is hasonló jókat! — **Purics Lukács Muztmárton.** Szó szíves róla, hogy szivesen ne vonók a Murai-öze szánt közle-ményet. Sőt ellenkezőleg nagyon is örülünk a lelkészek részé-ről beküldött cikke-knek, melyek révén a néppel való kon-taktust szilárdabbá és b-nsőbbé tesszük. Sziveskedjék tehát lapunkat a jövőben is minél többször felkeresni, akár a magyar, akár a horvát részben, mert az ránk névze csakis megtisztelő lebet.

Értesítés.

Nagy választéku női és gyer-mekkalapraktáromra van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. figyelmét telhivni Eredeti párisi modelleket állan-dóan raktáron tartok.

Átalakításokat valamint gyász-és alkalmi kalapokat a legrövidebb idő alatt igen jutányos áron készítek.

Ritka alkalom: Női sapkák 5 koronától feljebb a legfinomabb kivitelig

Nagy választék valódi szőrme árukban :: Vidéki megrendelések postafordultával teljesítotnek ::

B. pártfogásukat kérem, maradok kiváló tisztelettel:

Kelemen Béla

férfi- és női divatruháza Csáktornyan.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna oćna je:

Na celo leto 8 kor
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Pod božićnim drevcem.

Pisao: Purics Lukács

Božićno drveće smo skinćili lćpo, bet lehemska stalića je rasvćllena, lepo prestrići stol previja se pod sakojaćkim darom božjem. Ima kolaća, pogaće, ćurke, hladnetine, šunke. Svega, svega, i barilce vina ne fali. Deća s blaženimi oćmi glediju sve to, Žena s knige moli, starći ćislo broje zadovoljno. Sve je puno veselja svetoga. Samo otec obitelji, gazda, sedi pod božićnim drevcem zamišljen, niren.

Samo on nema mira. Makar je anđel pastiom nazvestil: »Dika bogu na visini, a mir ljudem na zemlji, koji su dobre volje.« Makar i naša stara pesma reće lćpo:

»Mir srća je radost,
Je blago imetek.

Svi skup smo jednaki,
Ádamov odvetek.»

On ipak nema mira.
Zakaj ga nema?

Baš zato, jer makar smo svi skupa Ádamov odvetek, ali jednaki nismo! U grobovima morti je, ali u ovoj suznoj dolini nema jednakosti. Nasuprot ima puno borbe teške za obstanak, žuljevite su ruke gazdove, znoj vnogoput oblćva njega, a ćelo neprestano naoblćeno, temno . . .

Težek je život!

Nu ali, dragi moj prijatelju! Deder skini tu brigu bar danas, zaboravi težinu života bar ovoj sveti den, daj uzmi u ruke knigu svetoga pisma, listaj po epistolami svetoga Pavla. Tam buš negdi našel utešlive reći (Filipićanom 4):

Božićne suze.

(Moje razmatranje.)

Božić . . . , bezprimierni svetek mira!

Mir nam naviešća narav, mir nam naviešća viera; a jeli nam ga naviešća i ufanje . . . groza me popada pri toj misli, jer me ufanje ostavlja . . . neufam se!

Mati zemlja je svoju ćvietnu dieću pazljivo u sniežnu plahću zavinula i sada liepo spavaju na njeznih grudih, dok tu sniežnu pahću topli miesec Majuš nećvline.

I ona je svojoj ljudskoj dieći poslala kratke dane a duge noći, za da svoje teško diećo skrate i pri svietlosti lampe sreću obiteljskog života u toploj sobi podpuno uživaju.

Ili kaj se više ćovieka dojmilje, kak večernja šetnja kroz zimsko selo te pogled na razsvietljene kućah obloke, za kojimi svietla, topla ljubav stanuju?

Ali još mi je ugodnije pri duši, kada u milosti pune noći, zvonovi, svojem brunćenimi ustmi, sve one pojedince srećne zovu iz njihovih kućah u ćarobno razsvietljenu kuću Gospodinovu, za da obćenitu svoju sreću spoznaju u ime onoga, koj je iz vi-

»Radujte se uvek vu gospodinu, i opet velim, radajte se!

Gospodin je blizu!

Ne brigajte se ni zašto. Nego sve što je pravedno, sve što je pošeno, sve što je prećisto, sve što je preljubezno, sve što je hvale vredno, to mislite. I mir božji, koji nadvisuje svaki razum, bude obćuval srća vaša vu Kristušu Jezusu!»

Ovo ćemo si pod drevcem božićnim premišljavati, i povrnul se bude slatki mir i vu srća naša, vu srća puna briga i žalosti.

Vuto ime želim svim dragim ćitateljem srećne i vesele božićne svetke!

Popis naroda.

Već od Kristuševoĝa narodjenja stoji gori ta navada, da se v svakim orsagu popisuje ljudstvo, da se zna, kuliko nas je, kakšega roda, stališam smo itd. — Već jedna božićna popćvka govori od toga, da je za Augusta cesara bila vun dana zapoved, da se popiše ves narod, odkud zhaja, kaj lada i kakšega stališa je što.

Nevućeni, bojažljivi ljudi bi odmah rekli, da je to ne potrebno, z toga nemre drugo zhajati, kak opet — nova porćija. — I ne se njim moći ćuditi, jer den-dćenes takov svćt živimo, da se nas svaki boji, leća takvoga ćoveka, koj s papćri s velikom knjigom ili s kakšimi dnevnikmi dojde k hići. Jen i drugi plaho gledj na nepzvane goste, kaj opet oćeju od uas zbog kakvoga zroka su došli k nam.

No, napre moram variti naše drage Medjimurce, da se nćnaju ćesa bojati, jer popis je nć zato odredćeni, da novu porćiju

zvrtljaju zloga, nego da se zna, kuliko duš je v Magjarskim orsagu žiyelo konce 1910-ga leta. Istina, da dojde naprć pri svakoj hići i takove pitanje, kuliko imetka, zemelj i porćije ima jen ili drugi, ali ovo pitanje je samo zašto gori zeto, da se zna, kak se lada magjarski narod, z ćesa živi, z ćesa zdrćava sebe i svoju familiju.

Politićku razdelenje i stališ našega orsaga je ne moći drugać zazvediti kak ovak. — To je ne samo pri nas, nego vu svakim orsagu, po ćelim svćtu. — Jedni pomiraju, drugi se narodiju; jedni ostavljaju svoju domovinu i odpravljaju se v stranjske zemlje, drugi opet se nastaniju pri nas, kojim je koren, zibka ne v našoj domovini. — Dok bu svćt stal, svi ljudi nigdar nećudu na jednom mestu živeli; dćenes tu, zutra tam, dć bolje, tam duže. — Ovu premenjbu ne moći drugać skup spraviti, kak s popisom.

Zato je odredćeno, da se svako deseto leto ima narod popisati. Iz ovoga popisa se zćme vuu na kuliko se povnožalo ljudstvo ćez deset lćt, kuliko je rodjenih magjarov, kuliko totov, romanov, srbov, hrvatov, nemcov itd . . . ; nadalje kakšu veru valuje jen i drugi, kuliko je rimokatolikov, starovercov, proteštantov, židovov itd. Nazadnje kuliko je male dece, kuliko za svakdašnju i opećtovnu školu, kuliko mladih, srednjih ljudi i starcov; kuliko je mućkarcov i kuliko žen; nadalje kuliko je bogatih ljudi i kuliko siromakov; kuliko poljodjelavcov i kuliko mešćtrov, zatim trgovcov, ćinovnikov; — kuliko betećnih ljudi (slćpi, gluhi, nćmi, gluhonemi, nevoljnih itd.) i kuliko je zdravih ljudi prez vćške telovne falinge, — Za one koji su 24 leta spunili — samo za mućkarce —

sinah dole sišel, za da ovoj nevolnoj zemlji mira donese.

Ja sledim tomu svetomu pozivu i upravim moje korake promišljavajući, po sniežnoj stazi gore na brieg prama onde sazidanoj ćirkvi, od koje se svietlost na daleko u okruĝu razprostira te koje traki su mi vodje na mojem putu.

Tu me doćeka glas zvućnih orgulah i skladno pievanje ćieloga tu sakupljenoga naroda i tu ćujem veselu poruku: »Dika Bogu na visini, a mir ljudem na nizini, koji su dobre volje!«

I moja duša se od veselja hoće dignuti pod oblake, a srće hoće u grudih od miline juhušćati . . . kad mi na jedan krat pogled od razsvietlenog oltara padne na jednu stranu ćirkve, te se zadrži na jednoj staroj zastavi, koja na pol oko svog držala namotana, iz železnog toka, u koj joj je držalo zataknućo, kakti kažiprst strahote viri od zida na škul u miesto mira i tu pravi crnu tenju u svietlosti.

Kugle su ju proluknjale, ćoviećanska krv . . . bratska krv ju je zamrćljala, razsiećena telesa je videla, smrtuo hripanje,

zdvojno krianje umirajućih je slušala, preko bezbrojnih mrtvih i na pol živih telesah je bila nošena, vdovice i sirotćad (arva) su za njom plakale, a sad . . . evo se širi — ta krvava bojna zastava na svetom miestu mira.

Jezero godinah prije, nego li je veseli glas mira iz nebeskih visinah na zemeljske nizine prispjel, su se ljudi, slićni divljioj zvieradi, ubijali, kak to ćitamo u rimskoj, grćkoj, perzianskoj poviesti i u drugih, ali onda još nije na zemlju došel iz visinah nebeskih donositelj mira. A sada, kada mi, poruku mira već dvie hiljade godinah slušamo . . . vierujemo, sada . . . se ljudi, slićno divljioj zvieradi, još sve jedno kak i prije ubijaju, dapaće . . . to klanje i ubijanje postaja umietnostju; jedan drugoga nadkrićljuje, ili barem želi nadkrićliti u iznašastju prikladnjega za ubijanje i klanje oružja. Klanje je postalo umietnostju!

Mir ljudem na zemlji!?

Je, mi imamo mira . . . punoga oružja, koj dan na dan, noć na noć borbu oćekiva te je uvijek pripravan si ratnoga, krvavoga lorber-vienca na glavu slavodobitno metniti.

su posebna pitanja, zato da se zna, kuliko bi bilo zbiraca za orsacke zastupnike v celim orsagu.

Jeden glavni del cini popisu ono pitanje, de je rec od stana, v kaksoj hizi stanuje jen ili drugi, bolje rekuć kerliko hizi ima za stanovati jen ili drugi; kuliko je taksih stanovnikov, koji imaju svoje hize, grupe i kuliko je zeljarov; — kuliko jih zivi po špitali, v kasarni itd.

Celomu popisu je fundament zadnja noć ovoga leta, med 31. decembrom i 1. januarom, — v kakšim stališu je bil orsag o polnoći 1910. leta decembra 31-ga.

Popis bude trajal 10 dni, do januara 10-ga i do ovoga vremena mora sve gotovo spisano biti. — Do 15. mora svaka občina sva pisma pregledati i skuppraviti, a zatim se cela stvar gori posle.

Zato nebu škodilo, ako po ovim putu rezložim na kratkoma sve ono, česa se ima držati svaki čovek, da se mu biztoš k hizi potruđi.

Najglavnija stvar je odgovoriti na ona pitanja, de je rec od toga, kuliko jih je bilo pri hizi — 1910-ga leta decembra 31-ga. — Naravski, da je tu ne reć od susedov, ili domaćih ljudh, koji v občini stanujeju; nego ako bi imel koj pri sebi stranjškoga, ili kakvoga outnika, nadalje rodbinu, koji su došli knjema na pohodek, to mora povedati. To je zato, da nebi što vun izostal iz popisa. — Dijaki, soldati, koji dimo dođu na urlaub, se moraju gori zeti pri onoj hizi, de su v zdržavali 31-ga decembra. Isto tak družina, slugi i sluzkinje, ako su na pred novim letu pri hizi bili, moraju se tam gori zeti, de su služili ovo leto, makar se po novim leta odstraniju k drugomu gazdi.

Z vun toga glavna stvar je odgovor dati na ono pitanje, da se je šteri rodil i de. — Zato bu dobro, ako si ljudi već pred novim letu skup složiju na jednim papiru za svakoga koj je pri hizi, da se je šteri rodil, ili, ako to nebi imel zapisano, bar tuliko, kuliko let je jeden ili drugi star.

Svaki gazda je dužen biztošu na svako pitanje točno odgovor dati, i nikaj zatajiti, — osobito na ono pitanje, jeli je ne što pri hizi s popisa vun ostal. — Koj bi se suprot — stavil tomu, ima ga pravo biztoš na občinsku hizu citavati. Ako bi koj ha-

mišno valual, ili koga zatajil, onoga do 100 korun strofa čaka.

A koj bi s grožnjom ili s grobijanšćinom zastavljal biztošu v njegovim poslu, njega do tri leta rest čaka, zvun toga mora svaki očinjeni kvar platiti.

Naj se neboji nišći, da bi morebiti biztoš od onoga, kaj pri hizi čuje, komu kaj povedal, rezglasil med ljudmi ili pismene dokaze komu kazal. Kajti i za takovoga biztoša je zrečena kaštiga. Koj bi takovu nepremišljenost vćinil, njega do dva meseca resta i 600 (šesto) korun strofa čaka.

To su na kratkoma sve one kondicije, koje vežeju pojedine gazde i svakoga biztoša. — Zeljel sem vam ovo naprē postaviti, da svaki zna, česa se ima držati, a osobito zato, da vas vmirim proti svakoj nepriliki, koju bi moguće jen ili drugi od popisa čakal.

Pri ovim poslu se nēmamo ničesa bojati kaj jednoga veže, to i drugoga, budi on biztoš ili ne. Jen je tak podvrženi zakonu, kak i drugi.

Najrašji bi bil, da bi vas mi, koji vas radi ovoga posla pohodimo, sve vu najpovoljnšem zdravju, veselju i zadovoljstvu našli. Daj dragi Bog, da se moja zelja spuni!

Rhosóczy Elek.

Nad grobom † Vlahek Štefana.

Stojim pred novim grobom u Hodošanjskom grobu, ruke sklapan na molitvu lihu, a iz očiju mi suze tople curiju. . . . Oplakujem plemenitoga pokojnika, Vlahek Štefana. Vu Hodošanju ima dosta lepi broj vrlih mužev, i po razumu bistro i po srcu čistone, ali Vlaheku para nije moći najti bilo.

Bil je plemeniti muž. Ljubil je knjigu mudru i znanost istinitu, pazil je na dogadjaje po svetu i po širokoj našoj domovini madjarskoj. Znal je tri jezike, madjarski nemški i horvatski. Poznal je kniževnost i novinstvo medjimorsku.

Bil je mudra glava. Njegov gavori kod zeslanokv pri občinskom poslu ili na gostovanju ili na zabavi, bili su puni iskre razboritosti i duhovitosti. Radi su ga poslušali Hodošanćani i on je rado njim gavoril.

Bil je dober občinski poglavar, dober vernik kršćanski, dober muž svojoj miloj

ženi, dober otec deci. Ljubil je iskreno prijateljstvo i imel je vnoge istinske prijatelje. Celo selo ga je poštovalo i ljubilo. Zato mu je i celo selo na sprevod došlo.

Bil je i dobar domorođec; ako je bil 3 meseci u državnom zatvoru zbog politike, kak svi znamo, nije on bil kriveconih reći, nego nešći drugi. Imel je i mene rado, kak da bi mi bil pravi otec ili bral. Vnogoput sem šnjim imel lepe razgovore, čudaj sem se od njega naučil.

Dragi pokojnik!

Evo Ti nad Tvojim grobom stojim i ronim suze prijateljske. Pilem Ti venec ruža nevehljivih, dišćih, liepih ruža prave ljubavi. Poćivaj u miru, Bog Ti dao pokoj vječni.

Purics Lukács.

KAJ JE NOVOGA?

— *Svim našim poštovanim predplatnikom, čitateljem i suradnikom srećne i mirne božićne svetke željimo.*

— 1911. Ova naša zemeljskakuglja, na kojom človečanstvo tak čudaj žalost i malo veselje uživa, još jedno-dva se obrne okoli svoje osovina, i na novoma je ovdje novo ljeto. Ne za dugo dojde novo, od naše drugo tisućegodine petnajsto ljeto. Sadanje ljeto, kak jeden pogled, na kratkoma se bude u vrieme bezkrajnostu vtopil; bilo ga, ne ga! Jesu vnogi na ovi zemlji, koji se ufaju i radnjeju k 1911-omu letu. Jesu takvi, koji se sjećaju i žalostiju. Koj se ufa, bude bliže došel k svojemu ufanju; koj se žalosti, dalje bude stal od svoje uspomene; vrieme leti, do vieka je bilo, do vieka bude, kak od Božanstvo jeden pridatak, od človečanstvo blagoslov i prokletstvo. Nek se ufajmo u budućnosti, ne zdvojimju, ako na našim življenjim putu negda-negda moramo i treti. S čudaj ufanjem srećno novo ljeto želimo našim poštovanim čitateljem i svim medjimurcim. Svemogući gospodin Bog nek daje svaki duši na zemlji u novom letu zdravje i zadovoljnost, i k tomu med narode mira, i božjega blagoslova. — Buduće, 1911. ljeto, koje je prosto ljeto, u nedelju, januar prvoga se počne, u nedelju, december 31-ga se svrši. U novim letu su 365 dnevi, tojest 52 tjedni i jeden dan. Od

Mi imamo preskupoga mira, koj će nas za kratko vrieme . . . i bez oružja uništiti!

Ovak sanjarim u pol noći i . . . se plaćem!

Kada ćemo mi ljudi tandem negda dobre volje postati?!

Mir nam naviešća narav, naviešća viera; a jeli ga naviešća ufanje . . . moram podvojiti . . . neufam se!!!

Dobročudna žena.

U niekom miestu se je imala željeznica graditi, pak kada se je imala kroz šumu, sienokoše i polja mjeriti, te kada su mierniki sa svojem cievu za lukanje, svojem suncobrani, velikemi kak skoro licitarski šatori na sajmu, svojem miernickemi lancu i zastavicami, te svojem mapami i svakojakimi drugim stvarmi, koje su k tomu potrebne, za da bude ona dobra i prava željeznica, koja se u grabu neprehtiti kak tarna kola s vozom slame; kada su, velim, ovi došli na rečeno miesto i svoj posel započeli, dogodilo se je, da je miera tako izašla, da

budu željezne šinje morale baš kroz sredinu niekog sela stavljene biti.

To je ondešnjim ljudem, koji još nikada željeznicu videli nisu, a još manje mašinu, koja bez konjah bolje i hitrije bieži, nego ikoja konji podprežena kola, bilo pravo čudo, pak zato su cieti dan okolc tih miernikov postajali, njihovo dielo pregledavali i njihove spomenke prisluškivali te nekoji neveriojatno glavom simo tamo kimali a drugi opet vierojatno gore dole kimali, te čudjenju nije bilo kraja niti konca. Ali najčudnovatije se je pri tom sbilo sa niekom starovičnom ženom Habušovkom.

Kad su mierniki ovako simo tamo, gore i dole mjerili a težaki crveno-biele zastavice u zemlju popikavali, se je izpostavilo, da će pruga nove željeznice izraven kroz Habušovkino guvno, gde ona navadno svoje žito daje mlatiti, iti, pak je anda jedan izmed miernikov, koj je inače bil dobroćudno šalen gospodin, podsmiehavajuć njoj rekel:

»Draga teča ili strina, to bude sad lipa stvar s vašim guvnom, tu nepomaže nikaj, mi moramo ovde preko, i tak će željezna cesta ovuda sagrađena biti, a vlaki

budu dan i noć kroz vaše guvno simo i tamo leteli, pri jednih vratah nutar, pri drugih van . . . kak vam se kaj vidi ta copernasta komedija?«

»No . . . pak zar će ta voznja uvijek trajati, da se nebude moglo niti mlatiti niti maka stepati?« — zapita ga Habušovka.

»Ah«, — veli miernik posmeħe — »to nebude tak zlo kak se misli i čini . . . tak mozbit tri, ili četiri krat na dan najviše, a i onda hitro prelete kak ptica, pak onda još sopiju, ruže i fućkaju kak na pravu zveglu tak, da je budete već iz daleka celi dohadjati, a onda lahko na stran skoćite dok kroz guvno dalje od hroponcu, i tak vas nebudu u vašem poslu bantuvali!«

Habuševka na to skimne glavom, kakti da na taj način nema nikaj proti tomu, ali ipak veli:

»No, . . . ako je tak, onda se slobodno tu preko vozite; ali to vam velim, vam željeznicarom, da se u noći nedam od vas buditi niti buniti, pak anda ćete si morati sami vrata od guvna odpirati i zapirati! . . . Jeste li me razmeli?«

Em. Kollay.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Pod božičnim drevcem.

Pisao: Purics Lukács

Božično drevce smo skinčili lépo, bet lehemska stalića je rasvéljena, lépo prestriji stol previja se pod sakojačkim darom božjem. Ima kolača, pogače, čurke, hladnetine, šunke. Svega, svega, i barilec vina ne fali. Deca s blaženimi očmi glediju sve to, žena s knige moli, starci čisto broje zadovoljno. Sve je puno veselja svetoga. Samo otec o-bitelji, gazda, sedi pod božičnim drevcem zamišljen, nemiren.

Samo on nema mira. Makar je augjel pastiom nazvestil: »Dika bogu na visini, a mir ljudem na zemlji, koji su dobre volje.« Makar i naša stara pesma reče lépo:

»Mir srca je radost,
Je blago imetek.

Svi skup smo jednaki,

Ádámov odvetek.»

On ipak nema mira.

Zakaj ga nema?

Baš zato, jer makar smo svi skupa Ádámov odvetek, ali jednaki nismo! U grobovima morti je, ali u ovoj suznoj dolini nema jednakosti. Nasuprot ima puno borbe težke za obstanak, žuljevite su ruke gazdove, znoj vnogoput obléva njega, a čelo neprestano naobláčeno, tamno

Težek je život!

Nu ali, dragi moj prijatelju! Deder skini tu brigu bar danas, zaboravi težinu života bar ovoj sveti den, daj uzmi u ruke knjigu svetoga pisma, listaj po epistolami svetoga Pavla. Tam buš negdi našel utešlive reči (Filipijskom 4.):

Božične suze.

(Moje razmatranje.)

Božič . . . , bezprimierni svetek mira!

Mir nam naviešća narav, mir nam naviešća viera; a jeli nam ga naviešća i ufanje groza me popada pri toj misli, jer me ufanje ostavlja neufam se!

Mali zemlja je svoju cvietnu diecu pazljivo u sniežnu plahu zavinula i sada lépo spavaju na njezinih grudih, dok tu sniežnu pahlu topli miesec Majus neodvine.

I ona je svojoj ljudskoj dieci poslala kratke dane a duge noći, za da svoje težko dielo skrate i pri svetlosti lampe sreću o-biteljskog života u toploj sobi podpuno uživaju.

Ili kaj se više čovieka dojmilje, kak večernja šetnja kroz zimsko selo te pogled na razsvietljene kućah obloke, za kojimi svielta, topla ljubav stanuje?

Ali još mi je ugodnije pri duši, kada u milosti pune noći, zvonovi, svojemi brunčeni ustmi, sve one pojedince sretne zovu iz njihovih kućah u čarobno razsvietljenu kuću Gospodinovu, za da obćenitu svoju sreću spoznaju u ime onoga, koj je iz vi-

»Radujte se uvek vu gospodinu, i opet velim, radujte se!

Gospodin je blizu!

Ne brigajte se ni zašto. Nego sve što je pravedno, sve što je pošteno, sve što je prečisto, sve što je preljubezno, sve što je hvale vredno, to mislite. I mir božji, koji nadvisuje svaki razum, bude občuvai srca vašu vu Kristušu Jezušu!»

Ovo čemo si pod drevcem božičnim premišljavati, i povrnul se bude slatki mir i vu srca naša, vu srca puna briga i žalosti.

Vuto ime želim svim dragim čitateljem sretno i vesele božične svetke!

Popis naroda.

Već od Kristuševoga narodjenja stoji gori ta navada, da se v svakim orsagu popisuje ljudstvo, da se zna, kuliko nas je, kakšega roda, stališam smo itd. — Već jedna božična popévka govori od toga, da je za Augusta cesara bila vun dana zapoved, da se popiše ves narod, odkud zhaja, kaj lada i kakšega stališa je što.

Nevučeni, bojazljivi ljudi bi odmah rekli, da je to ne potrebno, z toga nemre drugo zhajati, kak opet — nova porcija. — I ne se njim moći čuditi, jer den-dénes takov svét živimo, da se nas svaki boji, leca takovoga čovieka, koj s papéri s velikom knjigom ili s kakšimi dnevniki dojde k hiži. Jen i drugi plaho gled i na nepzvane goste, kaj opet očeju od uas zbog kakvoga zroka su došli k nam.

No, napre moram variti naše drage Medjimurce, da se némaju česa bojati, jer popis je né zato određeni, da novu porciju

zvtajtu ztoga, nego da se zna, kuliko duš je v Magjarskim orsagu žiyelo koncem 1910-ga leta. Istina, da dojde napréd pri svakoj hiži i takove pitanje, kuliko imetka, zemelj i porcije ima jen ili drugi, ali ovo pitanje je samo zato gori zelo, da se zna, kak se lada magjarski narod, z česa živi, z česa zdržava sebe i svoju familiju.

Političku razdelenje i stališ našega orsaga je ne moći drugač zavzediti kak ovak. — To je ne samo pri nas, nego vu svakim orsagu, po celim svétu. — Jedni pomiraju, drugi se narodiju: jedni ostavljaju svoju domovinu i odpravljaju se v stranjske zemlje, drugi opet se nastaniju v nas, kojim je koren, zibka ne v našoj domovini. — Dok bu svét stal, svi ljudi nigdar nebudu na jednom mestu živeli; dénes tu, zutra tam, dé bolje, tam duže. — Ovu premenjbu ne moći drugač skup spraviti, kak s popisom.

Zato je određeno, da se svako deseto leto ima narod popisati. Iz ovoga popisa se zéme vuu na kuliko se povnožalo ljudstvo čez deset lét, kuliko je rođenih magjarov, kuliko totov, romanov, srbov, hrvatov, nemcov itd —; nadalje kaksu veru valuje jen i drugi, kuliko je rimokatolikov, starovercov, proteštantov, židovov itd. Nazadnje kuliko je male dece, kuliko za svakdašnjju i opetovnu školu, kuliko mladih, srednjih ljudih i starcov; kuliko je mužkarcov i kuliko žen; nadalje kuliko je bogatih ljudi i kuliko siromakov; kuliko poljodolavcov i kuliko meštrov, zatim trgovcov, činovnikov; — kuliko betežnih ljudih (slépi, gluhi, némi, gluhonemi, nevoljnih itd.) i kuliko je zdravih ljudi prez vekše telovne falinge. — Za one koji su 24 leta spunili — samo za mužkarce —

sinah dole sišel, za da ovoj nevolnoj zemlji mira donese.

Ja sledim tomu svetomu pozivu i upravim moje korake promišljavajući, po sniežnoj stazi gore na brieg prama onde sazidanog cirkvi, od koje se svetlost na daleko u okrugu razprostira te koje traki su mi vodje na mojem putu.

Tu me dočeka glas zvučnih orgulah i skladno pjevanje cieloga tu sakupljenoga naroda i tu čujem veselu poruku: »Dika Bogu na visini, a mir ljudem na nizini, koji su dobre volje!«

I moja duša se od veselja hoće dignuti pod oblake, a srdce hoće u grudih od miline jubuškat i kad mi na jedan krat pogled od razsvietlenog oltara padne na jednu stranu cirkve, te se zadrži na jednoj staroj zastavi, koja na pol okolo svog držala namotana, iz železnog toka, u koj joj je držalo zataknuto, kakti kaziprst strahote viri od zida na škal u miesto mira i tu pravi crnu tenju u svetlosti.

Kugle su ju proluknjale, čoviečanska krv bratska krv ju je zamrljala, razsiećena telesa je videla, smrtno hripanje,

zdvojno kričanje umirajućih je slušala, preko bezbrojnih mrtvih i na pol živih telesa je bila nošena, vdivoce i sirotčad (árva) su za njom plakale, a sad evo se širi — ta krvava bojna zastava na svetom miestu mira.

Ježera godinah prije, nego li je veseli glas mira iz nebeskih visinah na zemeljske nizine prispjel, su se ljudi, slični divljoj zvieradi, ubijali, kak to čitamo u rimskoj, grčkoj, perzijskoj poviesti i u drugih, ali onda još nije na zemlju došel iz visinah nebeskih donositelj mira. A sada, kada mi, poruku mira već dvie hiljade godinah slušamo vierujemo, sada se ljudi, slično divljoj zvieradi, još sve jedno kak i prije ubijaju, dapače to klanje i ubijanje postaja umietnostju; jedan drugoga nadkri-ljuje, ili barem želi nadkriti u iznašnjju prikladnijega za ubijanje i klanje oružja. Klanje je postalo umietnostju!

Mir ljudem na zemlji!?

Je, mi imamo mira punoga oružja, koj dan na dan, noć na noć borbu očekiva te je uvijek pripravan si ratuoga, krvavoga lorber-vienca na glavu slavodobitno metnuti.

su posebna pitanja, zato da se zna, kuliko bi bilo zbiraca za orsačke zastupnike v celim orsagu.

Jeden glavni del čini popisu ono pitanje, da je reč od stana, v kakšoj hiži stanuje jen ili drugi, bolje rekuč kerliko hiž ima za stanovati jen ili drugi; kuliko je takših stanovnikov, koji imaju svoje hiže, grupe i kuliko je željarov; — kuliko jih živi po špitali, v kasarni itd.

Celomu popisu je fundament zadnja noć ovoga leta, med 31. decembrom i 1. januarom, — v kakšim stališu je bil orsag o polnoči 1910. leta decembra 31-ga.

Popis bude trajal 10 dni, do januara 10-ga i do ovoga vremena mora sve gotovo spisano biti. — Do 15. mora svaka občina sva pisma pregledati i skupspraviti, a zatim se čela stvar gori pošle.

Zato nebu škodilo, ako po ovim putu rezložim na kratkoma sve ono, česa se ima držati svaki čovek, da se mu biztoš k hiži pridrudi.

Najglavnija stvar je odgovoriti na ona pitanja, da je reč od toga, kuliko jih je bilo pri hiži — 1910-ga leta decembra 31-ga. — Naravski, da je tu ne reč od susedov, ili domaćih ljudh, koji v občini stanoujeju; nego ako bi imel koj pri sebi stranjškoga, ili kakvoga outnika, nadalje rodbinu, koji su došli knjema na pohodek, to mora povedati. To je zato, da nebi što vun izostal iz popisa. — Dijaki, soldati, koji dimo dođu na urlaub, se moraju gori zeti pri onoj hiži, de su se zdržavali 31-ga decembra. Isto tak družina, slugi i služkinje, ako su na pred novim letu pri hiži bili, moraju se tam gori zeti, de su služili ovo leto, makar se po novim leta odstraniju k drugomu gazdi.

Z vun toga glavna stvar je odgovor dati na ono pitanje, da se je šteri rodil i de. — Zato bu dobro, ako si ljudi već pred novim letu skup složiju na jednim papiru za svakoga koj je pri hiži, da se je šteri rodil, ili, ako to nebi imel zapisano, bar tuliko, kuliko lét je jeden ili drugi star.

Svaki gazda je dužen biztošu na svako pitanje točno odgovarati, i nikaj zatajiti, — osobito na ono pitanje, jeli je ne što pri hiži s popisa vun ostal. — Koj bi se suprot — stavil tomu, ima ga pravo biztoš na občinsku hižu citavati. Ako bi koj ha-

mišno valuvati, ili koga zatajil, onoga do 100 korun strofa čaka.

A koj bi s grožjom ili s grobijanšćinom zastavljal biztoša vu njegovim poslu, njega do tri leta rešt čaka, zvun toga mora svaki očinjeni kvar platiti.

Naj se neboji nišči, da bi morebili biztoš od onoga, kaj pri hiži čuje, komu kaj povedal, rezglasil med ljudmi ili pismene dokaze komu kazal. Kajti i za takovoga biztoša je zrečena kaštiga. Koj bi takovu nepremišljenost vćinil, njega do dva meseca rešta i 600 (šesto) korun strofa čaka.

To su na kratkoma sve one kondicije, koje vežeju pojedine gazde i svakoga biztoša. — Željel sem vam ovo naprē postaviti, da svaki zna, česa se ima držati, a osobito zato, da vas vmirim proti svakoj nepriliki, koju bi moguće jen ili drugi od popisa čakal.

Pri ovim poslu se nēmamo ničesa bojati Kaj jednoga veže, to i drugoga, budi on biztoš ili ne. Jen je tak podvrženi zakonu, kak i drugi.

Najrajši bi bil, da bi vas mi, koji vas radi ovoga posla pohodimo, sve vu najpovoljnšem zdravju, veselju i zadovoljstvu našli. Daj dragi Bog, da se moja želja spuni!

Rhosóczy Elek.

Nad grobom † Vlahak Štefana.

Stojim pred novim grobom u Hodošanjskom grobju, ruke sklapam na molitvu tihi, a iz očiju mi suze tople curiju. Opiakujem plemenitoga pokojnika, Vlahak Štefana. Vu Hodošanju ima dosta lépi broj vrlih mužev, i po razumu bistrom i po srcu čistom, ali Vlaheku para nije moći najti bilo.

Bil je plemeniti muž. Ljubil je knjigu mudru i znanost istinitu, pazil je na dogadjaje po svetu i po širokoj našoj domovini madjarskoj. Znal je tri jezike, madjarski nemški i horvatski. Poznal je kniževnost i novinstvo medjimorsku.

Bil je mudrz glava. Njegvi govori kod zesfankov pri občinskom poslu ili na gostovanju ili na zabavi, bili su puni iskrene razboritosti i duhovitosti. Radi su ga poslušali Hodošančani i on je rado njim govoril.

Bil je dober občinski poglavar, dober vernik kršćanski, dober muž svojoj miloj

ženi, dober otec deci. Ljubil je iskreno prijateljstvo i imel je vnoge istinske prijatelje. Celo selo ga je pošovalo i ljubilo. Zato mu je i celo selo na spreved došlo.

Bil je i dobar domorođec; ako je bil 3 meseci u državnom zatvoru zbog politike, kak svi znamo, nije on bil krivec onih réci, nego nešči drugi. Imel je i mene rado, kak da bi mi bil pravi otec ili brat. Vnogoput sem šnjim imel lépe razgovore, čudaj sem se od njega navučil.

Dragi pokojnik!

Evo Ti nad Tvojim grobom stojim i ronim suze prijateljske. Pletem Ti venec ruža neuveljihvih, dišećih, liepih ruža prave ljubavi. Počivaj u miru, Bog Ti dao pokoj vječni.

Purics Lukács.

KAJ JE NOVOGA?

— *Svim našim poštuvanim predplatnikom, čitateljem i suradnikom srećne i mirne božićne svećke željimo.*

— 1911. Ova naša zemeljskakuglja, na kojim človečanstvo tak čudaj žalost i malo veselje uživao, još jedno-dva se obrne okoli svoje osovina, i na novoma je ovdje novo ljeto. Ne za dugo dojde novo, od naše drugo tisućegodine petnajsto ljeto. Sadaње ljeto, kak jeden pogled, na kratkoma se bude u vrijeme bezkrajnostu vtopil; bilo ga, néga! Jesu vnoği na ovi zemlji, koji se ufaju i radnjeju k 1911-omu ljetu. Jesu takvi, koji se sjećaju i žalostiju. Koj se ufa, bude bliže došel k svojem ufanju; koj se žalosti, dalje bude stal od svoje uspomene; vrijeme leti, do vieka je bilo, do vieka bude, kak od Božanstvo jeden pridatak, od človečanstvo blagoslov i prokletstvo. Nek se ufajmo u budućnosti, ne zdvojimo, ako na našim življenjim putu negda-negda moramo i tpeći. S čudaj ufanjem srećno novo ljeto želimo našim poštuvanim čitateljim i svim medjimurcim. Svemogući gospodin Bog nek daje svaki duši na zemlji u novom ljetu zdravje i zadovoljnost, i k tomu med narode mira, i božjega blagoslova. — Buduće, 1911. ljeto, koje je prosto ljeto, u nedelju, januar prvoga se počne, i nedelju, december 31-ga se svrši. U novim ljetu su 365 dnevi, tojest 52 tjedni i jeden dan. Od

Mi imamo preskupoga mira, koj će nas za kratko vrijeme . . . i bez oružja uništiti!

Ovak sanjarim u pol noći i . . . se plaćem!

Kada ćemo mi ljudi tandem negda dobre volje postati?!

Mir nam naviešća narav, naviešća viera; a jeli ga naviešća ulanje . . . moram podvojit . . . neufam se!!!

Dobročudna žena.

U niekom miestu se je imala željeznica graditi, pak kada se je unala kroz šumu, sienokoše i polja mieriti, te kada su mierniki sa svojem cievi za lukanje, svojem suncobrani, velikemi kak skoro licitarski šatori na sajnu, svojem mierničekemi lancu i zastavicami, te svojem mapami i svakojakimi drugim stvarmi, koje su ktomu potrebne, za da bude ona dobra i prava željeznica, koja se u grabu neprehiti kak tarna kola s vozom slame; kada su, velm, ovi došli na rečeno miesto i svoj posel započeli, dogodilo se je, da je miera tako izašla, da

budu željezne šinje morale baš kroz sredinu niekog sela stavljene biti.

To je ondešnjim ljudem, koji još nikada željeznicu videli nisu, a još manje mašinu, koja bez konjah bolje i hitrije bieži, nego ikoja konji podprežena kola, bilo pravo čudo, pak zato su celi dan okolo tih miernikov postajali, njihovo dielo pregledavali i njihove spomenke prisluškivali te nekoji neverojatno glavom simo tamo kimali a drugi opet vierjatno gore dole kimali, te čudjenju nije bilo kraja niti konca. Ali najčudnovatije se je pri tom sbilo sa niekom starovičnom ženom Habušovkom.

Kad su mierniki ovako simo tamo, gore i dole mierili a težaki crveno-biele zastavice u zemlju popikavali, se je izpostavilo, da će pruga nove željeznice izraven kroz Habušovkino guvno, gde ona navadno svoje žito daje mlattiti, ti, pak je anda jedan izmed miernikov, koj je inače bil dobročudno šalen gospodin, podsmiehavajuć njoj rekel:

»Draga teca ili strina, to bude sad liepa stvar s vašim guvnom, tu nepomaže nikaj, mi moramo ovde preko, i tak će željezna cesta ovuda sagrađena biti, a vlaki

budu dan i noć kroz vaše guvno simo i tamo leteli, pri jednih vratih nutar, pri drugih van . . . kak vam se kaj vidi ta copernasta komedija?«

»No . . . pak zar će ta vožnja uvijek trajati, da se nebude moglo niti mlattiti niti maka stepati?« — zapita ga Habušovka.

»Ah«, — veli miernik posmeħe — »to nebude tak zlo kak se misli i čini . . . tak možbit tri, ili četiri krat na dan najviše, a i onda hitro prelete kak ptica, pak onda još sopiju, ruže i fučkaju kak na pravu žveglu tak, da je budete već iz daleka čuli dohadjati, a onda lahko na stran skoćite dok kroz guvno dalje od hronoču, i tak vas nebudu u vašem poslu bantuvati!«

Habuševka na to skimne glavom, kakti da na taj način nema nikaj proti tomu, ali ipak veli:

»No, . . . ako je tak, onda se slobodno tu preko vozite; ali to vam velim, vam željezničarom, da se u noći nedam od vas buditi niti buniti, pak anda ćete si morati sami vrata od guvna odpirati i zapirati! . . . Jeste li me razmeli?«

Em. Kollay.

Ljeto sredina je julius mjeseca drugi dan poldne. Pepelica na 1-ga marciusa, Vuzem na 16-ga apriliša, Zastupljenje Kristusevo na 25 -ga majusa, Trojaska nedelja na junius 4-ga, Prva adventska nedelja na 3-ga decembra padne. Zvezda vladalica je u novim ljetu Mars. U 1911. ljetu budu dve sunčene potemnjena, ali pri nas se nebudu videla. Fašnik u budućem ljetu od januar 6-ga do februar 28-ga traje, dakle do 52 dane; dostig dugo vrieme za plesanje i zabavljanje, i mislimo, da u budućem fašniku čudaj Adami budu si spoznali svoju Evu, i čudaj Evice si budu spoznali svojega Adama!

— **Asfalt staza.** U Csaktornya varasu budu ulične steze za kratkoma s asfaltom doli napraviti. To je jako spametno i zdravo delo, jer bormes vezda človiak ako na ulici hodi kraj hiže more u blatu stati, u blatu hoditi; ako pak napraviju steze iz asfalta, nikakvo blato već ne budu morali csaktornyaiski stanovnici gaziti. Ovo celo delo samo to kaže, da poglavari veliko brigu imaju ne samo na varaša leposti, nego i na clovece zdravje. Takov varaš, kak Csaktornya, mora u svakoj dobri i plemeniti dieli naprè ići. Od varaša zastupna korporacija je vezda ne zdavnje ovo delo odlučila, 18 zastupnici su poleg asfalt staze, a 8 pako proti n e bili.

— **Školske diete.** Zalavarmegjisko upravno povjerenstvo je tekućeg meseca 13-ga dana držala svoju redovitu sednicu. Na ovoj sednici je kraljski školjski inspektor javil, da od muraćanjske državne škole zidanje već je zaključeno, kotarska občinska škola pak je pod državne rukovanje došlo i ovomu dvè naukadvorana i dvè učiteljske mjeste na odmah popuniti je ministar odredil; pogledal je od csaktornyaiske državne polgarske dievojske škole internatusa, u kojim su sada 32 dievojke namjesteni. Csaktornyaiskim kotarskim sudcu pak su dogovaranje držali u sledećem stvari: dravaszentmihaljskoga učitelja stana, dravaszentivanske, belcaiske školovanje ravnaje, szakköiske naukaobvezanem k dravanagjfaluskim državnim školni klopljenje, dotično od ove dvè občine zajedničko gorizidanje škole. Kraljski pomoćniškolski inspektori su pogledali muraćanjsku i dravaegj hazko državnu školu, občinske dadilišce. Razpravljali su s perlakskim sudcom Felsöpallaisko uzeti pod državnu upravu i alsöpallaisko školovanje dielov.

— **Zbiranje.** U Kotoru na jednoj učiteljčinu mjesto je Kucséra Adél diplomirana učiteljica zebрана. A pri občinski dadilišce je Jochs Margit zebрана.

— **Kelner i pukovnica.** Ov dogodjaj se iz Budapešta polazi van. Jeden ruski pukovnik je pred nešterimi dnevi poiskal jednoga budapeštinskoga samodetektiva i tužil se, da pri njemu na ruskim-japanskim boju vrieme je jeden snažni magjarski mladi človek služil kakti inoš. Za bojum je on (pukovnik) u robstvo došel. Kada je iz tamnice za dvè godine van došel, tak suprug, kak i magjarskomu mladomu človenu je prazno mjesto našel. Čieloga sveta je već pukovnik prékputoval, samo da svoju suprug nazaj skrbi. U Newyorku su nu onda onu razlaganje mogli dati, da su bjegunci u Europu plovili. Na to je u Budapešt došel i poiskal detektiva. Detektiv je na to hapil izražiti i zenal je, da iz Amerike došavši kelner, koj s jednom ruskom ženom skupa živi, je u Zalavarmegjiju u jednu občinu, po svoji prilici u Zalaegerszeg se selil. Detektiv sada osobno pohodi varmegjinske ob-

čine i mortig sreća ga dostigne, da ove dve bjegunce vlovi, i onda suprug hajd nazaj s pravom mužom u Rusiju!

— **Zajca je vkral.** Lépe, plemenite fajte zajce ploda u Zalaegerszegu v Arokulici Horvath Pal malar. Od zajce glas se ne samo u susjedstvu, nego i u dalekse ulice se je rezširil tak, da je od toga i David Pišta malarski inoš neka čul. Tak si je mislil da i on si bude skrbel, jedno takvo lépo, malo domaće živinu. U prošlim četvrtku v noći spravlil se u Horvathov dvor, odonut u štalu, gde pod kmićnosti za rukom mu je pošlo jednoga zajca vzeti. Ali zajček je čutili, da je u tudje ruke došel, hapil je cvilil, na kaj se je gazda prebudil, van je bežal i vlovil je tolvaja i zbil ga je tak, da David Pištu ne bude već u pamet došlo nigdar zajca vkrasti.

— **Mačkina porcija.** U Francuskim orsagu od glavnoga varaša, Parisa poglavarstvo vezda si na tom tere glavu, kak bi mogla jednu novu porciju (štribru), mačkinu porciju nutardonesti. Poglavarstvo brčsas jako maloga dohodka ima u Parisu od porcije, i vezda već penezepotrebuje, kak pred stotima léta. Mačka je u Parizu jedna najljubezna domačazivina. Osobito pjesnici i umjetnici su ju rado imeli uvjek. U Parisu po prilici 6 sto jezer mačkov je. Bogati ljudi angoramačku držiju, koja ima takvo svilu, o i mehko bélo dlako, siromaškeši ljudi pak su zadovoljni s prošlim mačkom. Stanovnici su odmah proti ovi dieli réč zdignuli, i tak brčsas pariski ljudi dvékrat se budu premislili to, — ako za istino bude nekaj iz ove porcije, — jeli bi držali mačku, ali pak ne? No, bormes bude došel još takvi svét, da budu morali ljudi ne samo za mačke, nego i za miše, štakore, kebre i vuši porciju platiti.

— **Škoćeni diak.** Fiumeisko redarstvo je uhitilo Szilagyi Nandor budapeštanskoga četrinaest léta staroga gimnazialaka, jer iz Budapešta, od njegve roditelje je skoćil. Diak je valoval, da za radi huđe svejdobe je hotel u sviet ići. Szilagija su dimo odpremali.

— **Željeznička nesreća.** U prošlim nedelju v noći na Falusemeš stacionu, poleg Balatina se je željeznička nesreća pripetila; dvè teretni vlaki su se stresnuli, ali u clovečjem življenju se je ipak ne hudoga pripetilo. Dvajsti vagoni su se vanskliznuli i potri, i lokomotiv se je jako pokvaril.

— **Jednoga pjesnika smrt.** Kostić Lazar, glasoviti serbski pjesnik i negdašnji ministar je u Beču umrl. Njegvo mrtvo tielo su iz Beča u Zombor spravili u prošlim sobotu. Sprevod je s velikom sućutom poslie podne bil. Kostić je jako ljubil magjare, od već magjarske pjesnike diele je on na srbskoga jezika obrnul.

— **Iz grofice opatica.** Grof Esterhazy Ida, grof Esterhazy Morica dievojka, je od njezine roditelje hižu ostavila i nutri je stala u benediktinu klošter za opaticu (sesticu). Od grofice jedna bližnja rodbina već od zdavnja se suzeza u ovim kloštru.

— **Obesil se.** U Budapeštu iza razkužba zavod u hižu su od jednoga obešenoga staroga človena mrtvo tielo našli. Mrtvom u opravi nadjeno iz pisme odlučili su da je samoubojnik Szarka Istvan sesdeset léta stari težak. Njegvo mrtvo tielo su u sudbenostolnu doktorsku zavod odnesli.

— **Samoubojni učitelj.** Loranffy Lajoš, körmendski mladi učitelj se je u prošlim petek v jutro svojum lovoružjem u prse štelil i za kratko trpljenje umrl. Zrok je

materijalna neprilika. Loranffy je mladoženja bil i samo neštera tjedne su ga od ženitbe rezdelili.

— **Hrvatski sabor.** Tomašić Mikloš hrvatski bau je u prošlim nedelju v jutro s Chavrak Levu iz razredpredstojnikom, banzastupnikom iz Zagrèba u Budapešt došel. Ban je on dan s magjarskim ministarpredsjednikom dugše vrieme dogovaral se. Tak se čuje, da hrvatskoga sabora budu za kratko vrieme skupavzali.

— **U Ameriku?** Od zanimivo dielo govoriiju u političkim krugu O tom, da Košuth Ferenc bude u protuletje u Ameriku išel. Navodno je poziv dobil, da v Ameriku v većšem varašni nea od magjarske politične položaje predavanje drži. Jeli bude išel Košuth u Ameriku, to najveć od njegovoga zdravja stoji.

— **Diećja ljubezna drama.** U Makou se je ljubezne drama pripetila, kojim su diece bili žrtvi. Jó Jozef dobrostojećemu gazdi sedemnajst lét stari Jozef sin se je u plesškoli spoznal s Gjúge Mariska četrinaest lét starom dievojkum. Dieca su se radi imeli, ali od ženitbe je ne moglo biti réč med njimi, ar su još mladi Mladi diećčlovek je nagovarjal Gjúge Marisku, da ako već nemreju biti u življenju skupa, barem nek nje smrt sjedini. U prošlim tjednu jeden dan v noći do jedenajste ure su se skupa zabavljali na jednim pleszabavljanjem. Kada su plesdvoranu zaprli, mladi je dievojk dimospredval i oprostil se od dievojke, skoro je prosil dievojk, da nek bude još neštere minute z njim. — Kusni me još jedenkrat — prosil je nju mladnac. Kada je dievojka nesumnjivo njega ogrtla mladenc je na hitroma od dievojke usta s jednim robčekom popunil, skoro je revolvera naprevzel i dvakrat dievojk u glavu štelil. Dievojka je odmah na smrt skupa opala. Jó Jozef je onda revolvera proti sebe obrnul i na srce se štelil. Na larnu su skupabežali hižni, ali već su onda obe-dve na uličnim trotoaru na smrt ležali.

— **Uhitjeni ministri.** U Lissabonu (Portugala) je republikni korman Esrequeira i Arnek bivše kraljske ministre, i bivšega blagajnara od države december 12-ga dana dal uhititi. Ovi ministri su matkraljici i Manuel kralju neograničeno vjeretiju dali. Korman je od ministre imetka zaustavval, a njene hiže pak zapečatiti dal.

— **Novi kraljski notariuš.** Kr. ug. ministar od pravosudje poslov je dr. Isoó Viktor zastupnik kr. notariuša za csaktornyaiskoga kr. notariuša imenoval.

— **Štrajk za radi voznoga reda.** U tork v jutro u Triestu od Stabilimento Tecnico, Lloyd, juta- i linoleumfabrike težaki po prilici sedemjezer osobe su svoje diele tam ostavile. Štrajku je zrok to, da poleg orsackoga puta svako jutro ob 7. uri stropučje san-andreiski vlak s 50—60 vaggonami, rano onda, kada težaki u fabriku ideju, i gustokrat se pripeti, da fertalj ure negda i duže moreju čekati, ar je pregrada doli puščena. I tak kesno dojdeju u fabriku i od njive plaće zakašnjavanje dolivlećuju. I tak se je u tork pripetilo. Za radi personalškoga vlaka neštero sto težaki su morali čekati. Pred stropučteju vlaka je jeden mladi težak ipak hotel prék bežzati na šini, kaj nebudu ga opet u fabriku kašiguvali. U onim trenutku je vlak prék išel i od lokomotiva kotalci su vlovili nesrećnoga težaka i na sto metere daleko vlekli. Ova strahovita prikaza je težake tak uzrujala, da su u fab-

riku jurisali i svojemi pajdaši ovo pripećenje povedali. Odmah je svako dielo ta ostala i strajk je van vudril. Od težake jedna deputacia s Triest varaša jednim ablegatom je pri državne željeznice direkciji hodila i prosila je, da jutarnjega voznoga reda nek promieniu. Pri direkciji su to odgovorili, da je to nemoguće, ali drugač budu od težake skrh imeli, da težaki kvara ne trpiju.

— **Zahvalnost.** Od one prilike, da konca ovomu ljetu iz Csaktornya, gde sem črez 13 godine iz božjega milosta sreću imei kakti gostioničar izpuniti, čudaj poznancom i poštuвано občinstvom sem se žuril njezine podupiranje i poštuvanje zaslužiti, vezda, kada me srećka daleko vodi, nemrem propustiti, da nebi moji dragim poznancom i p. občinstvom za njene podupiranje moju najvruču i najbolšu zahvalnost očitoval. Prosim, nek me držiju i na dalje u njive dobre uspomene. Csaktornya, 1910. dec. 24. Sa štovanjem Horváth Géza gostioničar.

Moј put vu Budapeštu.

Pisao: Purics Lukács.
III.

Seli smo na stolce vu velikoj paraduoј sobi palačo društva sv. Štefana i gledali, kak dolaze gospoda i gospe da čuju svi kaj budu govorili junaki na peru.

Pero! to je denešnjih junakov oružje, kak je negdašnjim junakom sablja bila. S perom pišu knjige i novine i harcuju za pravicu, istinu, slobodu i napredek!

Kad je soba napunjena bila s občinstvom izebranim, eno vidimo kak dolaze junaki pera napred k presidentskom stolu. Prvi je junak i najvrleši sam president, slavni i vučeni biskup iz Székesfehérvára, Prohászka Ottokár. To je najboljši spisatelj katoličanski. Njegve knjige, kaj jih je spisal najrajši šteje madjarski narod. Jer mu je pero slatko kak med, hranljivo kak mleko, a sigurna kak sablja junacka. On je i prvi govor držal. Reči i mudre miseli izlazile su mu iz usta silnom jakostjom i istinom. Svaka mu je rieč vagala puno. Govoril je od toga, kak moramo radi pomagati dobre spisatelje, kupovati dobre knjige i novine, koje oni pod štampu daju, pak čitati dobre stvari, da si tako oplemenimo srce i okrepi-mo razum s pravom istinom kršćanskom.

Za njim je govoril profesor na visokoj školi Dr. Székely István, od znanosti. Znanost napreduje, ljudstvo sve više znade, bolje je sviet svemu večti, ali žalibog vera oslabljuje vu ljudih, dobrote srca, plemenštine je rédko najti. Nestane kreposti, dubovnoga razbora. Zato je potrebno najveksu znanost: filozofiju kršćansku studirati pak i bogoslovne znanosti, a ne samo tehniku i kemiju i druge praktične navuke.

Govoril je i opet jeden drugi junak pera, pak se tužil, da vu našem orsagu slabo ljudi kupujuje knjige. Niti gospoda rado ne troše pezeze na knjigu. Rajši se dade novac na vino, pivo, rakiju, pak na kartariju, neg na vrednu knjigu i novinu. Veli, ako se naštape kakva knjiga, komaju je moči resprodati po orsagu 200 komada črez 10 let, a onda kaj ostane, lehko se s onim peč loži. . . . Zalostno je to bilo čuti meni.

Zaluval sem još bolje, kad sam se zmisil na naše malo Medjimurje. Rédko koja familija ima knižnicu svoju vu ornaru. Bar da bi kolendara kupili, a kaj bi imeli

još stalaže za knjige i novine! Ne maraju za našu štampariju, jedinu vu Medjimurju, koja je vu Čakovcu, slabo i poznaju naše junake od pera, naše medjimurske spisatelje.

Kak sam ove naše slavne katoličke pisce gledal pred sobom, moja se je duša prenesla dimo u Čakovac, u štampariju našu, i tamo mi se pričiniło, da su vu jednoj malenoj sobici skup zbrani naši mili domaći spisatelji i pesnici. Sediju okolo stola i raspravljaju. Tamo vidim Rhošczy Eleka, Bezenhofer Mihajla, Brauner Lajoša, Pataki Viktora napred, a poleg njih eno dva brate seljake iz Štrigovske fare, spisateljka Kutnyák Šimona i pesnika Kutnyak Martineka. Őndi dalje moj prijatelj Oletics Mátyás iz Mura-szentmartina, Dercsanics János, Selina Martin, i vnođi drugi. I gospodin dragi naš marljivi pripovedač Kollay Emanuel takaj je tu. . . . Tu su svi, i duh Glad Ferencja je tu, toga najzmožnešega školnika starih vremen; tu su još i neraspodane njegove pripoviesti i šale vu knjigah vu kutu. . . . Zamislil sam se, kak da sam vu društvu naših medjimurskih dičnih junakov, da se žujimi tužim nad nemarnostjom naroda našega, zamislil sam se i zaboravil paziti na dalje govore vu »Társulatu«.

Govori su gotovi bili, a ja sam zamišljeno išel van iz palače s braćom mojom. — Kaj si Lukács tak zamišljen, pita me suputnik gospodin podturenski. — Nekaj mi je na pamet opalo, rečem. Samo bog zna, jeli bu gda kaj stoga.

Mislil sem najmre, da bi u istinu dobro bilo predložiti, da se jenkrat i mi medjimurski junaki od pera skup zberemo na sastanak. Imali bi si čudaj povedati. Pak i poznali bi se osobno radi. Kaj bi na to rekel urednik »Muraköz-Medjimurja«?

(Dругипut dalje.)

— **Oglas.** Na znanje se daje 10 letni popis ludstva se bude opet čberzaval po celim orsagu tak tulikajše i v Čakovcu počemši od januariaša 1 ga deset danov. Pozivaju se svi gospodari i kvartérniki da januara 1-ga nej spišeju na papir imena od čele familie i knjim spadajuće, da popis ležiši bude, tak bude popis trpelat zatoga ako je moguće nej gospodari i knjimi spadajući doma budu, da budu mogli na pitanje podpuno odgovor dati koji popisujuje su službene persone zato nje poglavarstvo i puk vu ovom poslu podpomagati mora jer ov popis tak za orsak kog i za domovinu služi za hasen. Poglavarstvo.

540/sz. 1910. Arverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. bíróság 1910. évi Sp. 45/6 sz. végzése következtében Dr. László Béla ügyvéd által képviselt ifj. Premecz Miklós csáktornyai lakos javára 849 kor. s jár. erejéig 1910. évi október hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 kor. becsült 1 vaspénzszekrény, szobabator és szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírótság 1910. V 475/3 sz. végzése folytán 849 kor. 02 fillér lötkövetelés és járulékaí erejéig Nyírvölgyön leendő eszköz-lésére

1911. évi január hó 3-ik napjának d. u. 3 óráj határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Csáktornya, 1910. december 17 502

Köhögés

rekedtség, hatarus, elnyálkásodás gőrcsős- és számarhköhögés ellen ne vegyünk semmi más, mint az igen izletes

Kayser-féle mell-karamellákat

„a három fenyővel”

Magánosoktól és orvosoktól érkeztettség- zölleg hitelesített elismerő iratok és bizonyítványok mutatják a biztos sthert.

Csomagja 20 és 40 fillér. 1 doboz 60 fillér.

Csáktornyán kapható:

Pethő Jenő gyógytárában.

60 hold hegyiszőlőm terméséből

eladó

400 hectoliter 1909-iki, 400 hectoliter 1910-iki és 60 hectoliter 1908-iki fehér fajúbor. — A borok pincében megizlelhetők. Mítán az itteni censáit pincéből kitiltottam, mellőzni kérek minden közvetítést — mivel az amúgy is drágítja a bort — mindaddig míg jövő évben „Zalaegerszeg hegyközség” meghatározott ügynöksége meg nem alakul, mely egyedül lesz hivatalva s csakis a termelőknék — 6—7000 hectoliter évi termését értékesíteni, minden más ügynök teljes kizárásával.

Paslek Lajos nagytermelő Zalaegerszeg.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

potleka

egy regjonak bizonyított házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsolésnek bizonyult közvénynei, csúznál és megbűtésneket.

Figyelmestetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlaskor óvatask fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegcsékben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyelőlván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török főszef gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

**STOCK - COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi
borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,
Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos vegyi
ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

704 48-02

Egy jó erkölcsű fiú
tanulónak
felvétetik
Mayercsák Béla
fűszerkereskedésében
Csáktornyan.

Kalmár és Engel
Mótor és Gépgyár

Városi raktár és iroda: BUDAPEST IV. Úteg-utca 19
V. Lipót-Körút 22. Világhírű! Eredeti! Gyár: „Benz”

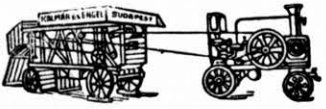

Szivőgásmotor telep. - A jelenkor legolcsóbb üzeme
„Benz” nyersolajmótor.

DIESEL RENDSZER

Ellismert legjobb gyártmány.
Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek
bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. — Költség-
vetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A magyar, német és horvát nyelvet bíró
fűszerkereskedő segéd
azonnali beépésre kerestetik
Mayercsák Béla, fűszerkereske-
désében Csáktornyan.

Lincz 1909. aranyérem; legnagyobb kiüntetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
Képviselője:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott
**túlhevített gőzzel
működő lokomobilok**
WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.
Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépe.
Összgyártás 700 000 lóerőn felül

A gyakorlati irányú művelődés teljes fegyvertára

**RÉVAI NAGY
LEXKONJA**

az összes ismeretek enciklopédiája.

500 magyar tudós alkotása. Minden ismeretek foglalatja
18 nagy nyolcadretű vaskos kötetben.

16,000 szövegoldal. 200,000 ismeretterjesztő cikk. 10,000
illusztráció és térkép a szövegben és 1000 színes és fekete
műmellékleten.

1910. decembertől kezdve 4-havonta 1—1 kötet jelenik
meg. A teljes mű ára 18 kötetben, diszes angol vászon-
kötésben 288 korona.

Kedvező fizetési feltételek mellett szállítja:

Fischel Fülöp

Strausz Sándor könyvkereskedése
Csáktornya.

Gabona árak. — Ciená žitka.

mmázsa	I m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	21 00 —
Rozs	Hrz	13 50 —
Árpa	Ječmen	13 50 —
Zab	Zob	15 00 —
Kukoricza	Kuruza suha	12 00 —
Féher bab új	Grah beli	19 00 —
Sárga bab	> zuti	16 50 —
Vegyes bab	> změšan	16 00 —
Kendermag	Konopljanoseme	21 00 —
Lenmag	Len	28 00 —
Tökmag	Košice	29 00 —
Bükköny	Grahorka	15 50 —

Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár R. T.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **jövő év január hó 4-ével** megnyitjuk

heti-betét üzletágunk XI. csoportját,

amelynél: hetenkint legalább 1 korona fizetendő be; a befizetés 184 hétre terjed; ennek lefolytával minden 184 koronával befizetett egy-egy „részlet“ után 200 koronát fizetünk vissza; a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamatja, mely 5%-os kamatozásnak felel meg; e kamatnak tőke-kamat-adóját az intézet viseli; minden 1 koronás hetibefizetésnél 200 koronáig terjedő kölcsönt nyújtunk kezesselt adóslévéltre; minden 100 korona kölcsön után hetenkint 14 fillér kamat (7.28 %) fizetendő; a kölcsönvevő tartozását bármikor is redukálhatja, illetve teljesen vissza is fizetheti, mely esetben megfelelően csökken, illetve megszűnik a kamatfizetés kötelezettsége; elköltözés, elhalálozás és egyéb körülmények következtében visszafizetjük a befizetett tőkét annak kamatjával együtt.

Beiratási díjakat nem számítunk; vidéki befizetőknek díjmentesen adunk postatakarékpénztári befizetési lapokat.

A résztvenni szándékozók szíveskedjenek akár szóbelileg, akár levélileg közölni, hogy részükre hány koronás heti-betétet jegyezzünk elő.

Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Az igazgatóság.

996 3—3

Az idény előhaladottsága miatt mélyen leszállított árak!!

Női- és leánygyermekgallérok, divatos aljak, finoman szövött posztók costümöknek, szövetmaradékok és barketok, női ingek, trikók, harisnyák, sznyegek, függönyök, asztal- és ágygarnitúrák, mindennemű vásznak első cseh és sziléziari gyárakból.

Férfiak- és tiugyermek részére legjobb és legújabb kabátok és ruhák nagy választékban, továbbá fehér és színes férfiingek, nyakkendők, kézelők, zsebkendők stb. stb. kaphatók:

Koloman A. Sparing, Varaždin.

Trg Franje Josipa br. 2.

964 4—4

Rendkívül jutányos árak!

Radí poodmakle sezone uz znatno snižene cijene!!!

Haljetci za gospodu i djecu elegantne suknje, vunene tkanine za costume uz svaku cijenu, ostatici tkanina i barcheta vrlo jeftino, rublje mape, čarape, sagove, zastore, garniture za krevete i stol, sve vrsti platna iz prvih českih i šlezkih tvornica.

Za gospodu, dječake i djecu kaputi te najbolja i najnovija odijela u velikom izboru uz vanredno jeftine cijene, muške košulje šare i bijele, kravate, manchette, rubci i t. d. dobivaju se kod

Koloman A. Sparing, Varaždin.

Trg Franje Josipa br. 2.

Borszéki
GYÓGY-ÉS ÜDÍTŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
főraktár: Csáktornyan

Stráhia Testvérek

fűszer- és csemege üzlet.

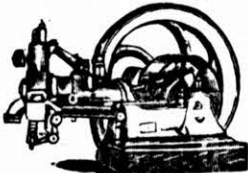
Flx fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest

954 10—15 **Ferenciek tere 6.**

Drezdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

: Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú: Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

— valamint szivógazmotorokat —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41 : : Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

Csak
ANIMO

pezsgőt
igyunk!

Hazai gyártmány!
Kellemes üdítő ital!

971 7—•

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

nincs jobb a

— **RETHY-féle** —

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-félet fogadjunk el!

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelkismeretesen vezetett oltványtelephez

Ős-Csánadon (Torontálmegye)

ahol szokvány minőségű, 1. rendő fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlőveszszák, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű

osztályzatban a legelőbb árban kaphatók. Szőlőoltvasnak külön e célra választott fajok.

Orpington fajbaromfi tenyésztés. Előjegysek őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy:

Veszprém, 1910. szeptember 27.

Tisztelt Uram! Az Önél rendelt és vásárolt gyökeres szőlőveszszóval igen meg vagyok elégedve, mert úgy gyökere, mint vesszeje kitűnően sikerült és mind jól megérett.

Tisztelettel vagyok:
Bénekó István.

963 3—12

Értesítés. Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a helybeli **Horváth Géza-féle „Arany bárány”-hoz** címzett **venéglőt átvettem és azt**

Sylvester estéjén

zenével megnyitom.

Kitűnő konyhával, italokkal és előzékeny pontos kiszolgálással fogom tisztelt vendégeim megelégedését kiérdemelni.

Szives pártfogásukat kérve, maradok

teljes tisztelettel

504 1—1

Deutsch Jenő.

Egy, a hasznosat a jóval összekötő

karácsonyi ajándék

az eredeti Singer

az eredeti Singer

„66”

a legujabb és legtökéletesebb varrógép.

varrógépek

Brüsszelben 1910. évben a legmagasabb

díjat nyerték el.

Kényelmes fizetési feltételek. — Készíztetés esetén árengedmény.

989 4—4

Árjegyzéket és utasításokat ingyen és bérmentve küld a

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornya.

A Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság gyűjtő- és előleg-üzletágának XV. (tizenötödik) csoportját három évi (156 hetű) befizetési alapon

1911. évi január hó 4-én

a következő feltételek mellett alakítja meg:

1. **Egy-egy részlet** fejében **hетенként 1 korona** fizetendő és egy befizetési könyvecske felszés szerinti részletről szólhat.

2. **H befizetés 156 hétre terjed.**

3. A takarékpénztár egy-egy 156 koronával teljesen befizetett részlet után, a 156 hét elteltével a betevőnek 166 koronát fizet vissza.

4. **H kamatok** részletenkint 10 koronát tesznek ki és a kamatadót is az intézet fizeti

5. Minden részlet után az egész összeg, vagyis 166 korona erejéig — az intézet által elfogadott kezések mellett — vehető fel előleg.

6. Az előleg után száz-száz koronánként, hetenkint 13 fillér lesz kamat fejében fizetendő, mely kamat a csoport tartama alatt fel nem emelhetik.

7. A kölcsönvevőnek jogában áll a csoport tartama alatt előlegét bármikor visszafizetni, mikor is a további kamatfizetés kötelezettsége megszűnik.

8. Nyomtatványokról és könyvcske fejében díjakat nem számítunk.

9. A gyűjtő- és előleg-üzletágban résztvevők, egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak és az intézet a részletenkintli kamatozást teljes összegben garantálja.

10. **Vidéki befizetők kényelmére** és postaköltségek megtakarítása céljából, a befizetőek a m. kir. postatakarékpénztár utján is eszközölhetők, a befizetési lapokat az intézet díjmentesen bocsátja a felek rendelkezésére.

Ezen csoport egy a befizetőknél, valamint a kölcsönvevőknek rendkívül előnyös, miért is abban minél nagyobb és számosabb részvételeit ajánlunk.

Tisztelettel kérjük, amennyiben ezen csoportban résztvenni szándékozik, ezt szóban vagy írásban nálunk megelőbb bejelenteni.

Csáktornya, 1910. december 10

994 3—3

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága.

